

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Донецький національний університет економіки і торгівлі
імені Михайла Туган-Барановського

Кафедра економіки та міжнародних економічних відносин

Т.В. Кожухова, К.Ю. Шерстюкова, Ю.В. Яковенко

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ
ДИСЦИПЛІНИ**

СТАЛИЙ РОЗВИТОК

Ступінь: магістр

Кривий Ріг
2020

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Донецький національний університет економіки і торгівлі
імені Михайла Туган-Барановського

Кафедра економіки та міжнародних економічних відносин

Т.В. Кожухова, К.Ю. Шерстюкова, Ю.В. Яковенко

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ
ДИСЦИПЛІНИ**

СТАЛИЙ РОЗВИТОК

Ступінь: магістр

Затверджено на засіданні
кафедри економіки та міжнародних
економічних відносин
Протокол № 2
від “02” вересня 2020 р.

Рекомендовано навчально-методичною
радою ДонНУЕТ
Протокол № 3
від “24” листопада 2020 р.

Кривий Ріг
2020

УДК 339.9
К 58

Кожухова, Т.В.

К 58 Методичні рекомендації до вивчення дисципліни “Сталий розвиток” [Текст]: ступінь магістр/ М-во освіти і науки України, Донец. нац. ун-т економіки і торгівлі ім. М. Туган-Барановського, каф. економіки та міжнародних економічних відносин; Т.В.Кожухова, К.Ю. Шерстюкова, Ю.В. Яковенко – Кривий Ріг: [ДонНУЕТ], 2020. – 28 с.

Методичні рекомендації до вивчення дисципліни “Сталий розвиток” розроблені для студентів усіх форм навчання. У методичних рекомендаціях сформульовано мету вивчення дисципліни, опис дисципліни та її змістових модулів і тем, методів оцінювання і розподілу балів, що отримують студенти упродовж вивчення дисципліни тощо, рекомендації з організації самостійної роботи студентів.

© Кожухова Т.В., Яковенко Ю.В., 2020
© Донецький національний
університет економіки і торгівлі імені
Михайла Туган-Барановського, 2020

ЗМІСТ

ВСТУП	4
ЧАСТИНА I. ЗАГАЛЬНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ	5
ЧАСТИНА II. ПИТАННЯ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ПОТОЧНОГО МОДУЛЬНОГО КОНТРОЛЮ	9
ЧАСТИНА III. МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ З ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ	12
Змістовий модуль 1. Сталий розвиток: сутність, складові, принципи	13
Змістовий модуль 2. Реалізація політики забезпечення сталого розвитку в країнах світу	18

ВСТУП

В умовах прискореного темпу глобалізації, що призвів до появи нових глобальних проблем у найважливіших сферах життєдіяльності людини та активізації зусиль світового співтовариства у досягненні сталого розвитку, важливе значення має вивчення існуючого стану соціально-економічного розвитку та екологічної стійкості окремих країн світу, визначення умов і управлінських механізмів забезпечення сталого розвитку, розробка підходів щодо удосконалення управління сталим розвитком на міжнародному та національному рівнях.

Мета дисципліни «Сталий розвиток» - формування системи знань про особливості сталого розвитку, підходи, можливості й перспективи вирішення сучасних національних проблем взаємодії суспільства і природи на принципах сталого розвитку.

Предмет: механізм забезпечення реалізації програм сталого розвитку.

Завдання вивчення: ознайомлення з категоріальним апаратом, надання знань щодо концептуальної сутності сталого розвитку; визначення чинників, які впливають на механізми забезпечення сталого розвитку; формування навичок оцінки результативності реалізації програм сталого розвитку, розробки підходів щодо удосконалення управління сталим розвитком на міжнародному та національному рівнях.

Попередні знання, що є основою для вивчення дисципліни, охоплюють знання та навички, отримані студентами після успішного освоєння дисциплін в рамках соціальних і поведінкових наук, управління та адміністрування.

Основні завдання, що стоять перед студентом при вивченні дисципліни:

- розуміти концептуальну сутність сталого розвитку;
- визначати умови і управлінські механізми забезпечення сталого розвитку;
- вивчити механізми інституціонального забезпечення сталого розвитку;
- розуміти механізм функціонування глобальної системи фінансування сталого розвитку;

- знати специфіку забезпечення реалізації програм сталого розвитку в Україні;
- аналізувати міжнародний та вітчизняний досвід забезпечення сталого розвитку.

Особливості дисципліни. Сталий розвиток – гібридна дисципліна, яка поєднує аудиторну (56 годин лекцій) та позааудиторну активності (Moodle), передбачає формування системи знань про особливості сталого розвитку, підходи, можливості й перспективи вирішення сучасних національних проблем взаємодії суспільства і природи на принципах сталого розвитку.

**ЧАСТИНА І.
ЗАГАЛЬНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ**

1. Опис дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни денна/заочна форма навчання
Обов'язкова (для студентів спеціальності "назва спеціальності") / вибіркова дисципліна	Вибіркова дисципліна
Семестр (осінній / весняний)	осінній
Кількість кредитів	5
Загальна кількість годин	150
Кількість модулів	1
Лекції, годин	56 / 16
Практичні / семінарські, годин	-
Лабораторні, годин	-
Самостійна робота, годин	94 / 134
Тижневих годин для денної форми навчання:	
аудиторних	4
самостійної роботи студента	6,71
Вид контролю	екзамен

2. Структура дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин (денна форма навчання)				
	усього	у тому числі			
		Лекц.	Практ./сем.	Лаб.	СРС
1	2	3	4	5	6
Модуль 1					
Змістовий модуль 1. Сталий розвиток: сутність, складові, принципи					
Тема 1. Глобалізаційні виклики та концептуальна сутність сталого розвитку.	22	10	-	-	12
Тема 2. Інституціональне забезпечення ООН реалізації програм сталого розвитку.	23	10	-	-	13
Тема 3. Економічна складова сталого розвитку.	15	4	-	-	11
Тема 4. Соціальна складова сталого розвитку.	15	4	-	-	11
Тема 5. Екологічна складова сталого розвитку.	15	4	-	-	11
Разом за змістовим модулем 1	90	32	-	-	58
Змістовий модуль 2. Реалізація політики забезпечення сталого розвитку в країнах світу					
Тема 6 Механізм функціонування глобальної системи фінансування сталого розвитку.	14	4	-	-	10

1	2	3	4	5	6
Тема 7. Оцінка забезпечення сталого розвитку в країнах світу	23	10	-	-	13
Тема 8. Забезпечення сталого розвитку в Україні.	23	10	-	-	13
Разом за змістовим модулем 2	60	24	-	-	36
Усього годин	150	56	-	-	94

3. Методи оцінювання і розподілу балів, що отримують студенти упродовж вивчення дисципліни

Вид контролю: екзамен.

Відповідно до системи оцінювання знань студентів ДонНУЕТ рівень сформованості компетентностей студента оцінюється впродовж семестру (50 балів) та при проведенні підсумкового контролю - екзамену (50 балів).

Оцінювання студентів протягом семестру

№ теми семінарського/практичного заняття	Аудиторна робота				Позааудиторна робота	Сума балів
	Тестові завдання	Ситуаційні завдання, задачі	Обговорення теоретичних питань теми	ПМК	Завдання для самостійного виконання	
Змістовий модуль 1						
Тема 1						
Тема 2						
Тема 3						
Тема 4						
Тема 5						
Разом за змістовим модулем 1				15	10	25
Змістовий модуль 2						
Тема 6						
Тема 7						
Тема 8						
Разом за змістовим модулем 2				15	10	25
Усього годин				30	20	50

**Оцінювання студентів протягом семестру
(заочна форма навчання)**

Поточне тестування та самостійна робота			Підсумковий тест (екзамен)	Сума в балах
Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	Індивідуальне завдання	50	100
25	10	15		

Загальне оцінювання результатів вивчення дисципліни

Для виставлення підсумкової оцінки визначається сума балів, отриманих за результатами екзамену та за результатами складання змістових модулів. Оцінювання здійснюється за допомогою шкали оцінювання загальних результатів вивчення дисципліни (модулю).

Оцінка		
100-бальна шкала	Шкала ECTS	Національна шкала
90-100	A	5, «відмінно»
80-89	B	4, «добре»
75-79	C	
70-74	D	3, «задовільно»
60-69	E	
35-59	FX	2, «незадовільно»
0-34	F	

**ЧАСТИНА II.
ПИТАННЯ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ПОТОЧНОГО МОДУЛЬНОГО
КОНТРОЛЮ**

СПИСОК ПИТАНЬ ПОТОЧНОГО КОНТРОЛЮ МОДУЛЬ 1

1. Глобалізаційні виклики сучасного світу
2. Основні аспекти концепції розвитку.
3. Еволюція концепції сталого розвитку та її сутність.
4. Принципи сталого розвитку.
5. Ліквідація злиденності як необхідна умова сталого розвитку.
6. Цілі сталого розвитку.
7. Індикатори сталого розвитку.
8. Еволюція інституціонально-правового забезпечення ООН у сфері фінансування розвитку.
9. Діяльність установ ООН у сфері сталого розвитку: потенціал, задачі та ідентифікаційні характеристики.
10. Інструменти та напрями діяльності ООН у сфері розвитку за фазами циклу розвитку світової економіки.
11. Загальні та специфічні резолюції Генеральної Асамблеї ООН у сфері розвитку.
12. Міжнародні стратегії розвитку ООН.
13. Підсумкові документи Міжнародних конференцій з фінансування розвитку.
14. Цільові показники соціально-економічного зростання та екологічної стійкості як додаткові інструменти ООН у сфері розвитку.
15. Цілі, політики та оцінка ефективності Програми розвитку ООН у сфері сталого розвитку.
16. Механізм формування та розподілу Програмою розвитку ООН фінансових ресурсів на цілі сталого розвитку.
17. Фінансування Програмою розвитку ООН програм сталого розвитку.
18. Цілі, політики та оцінка ефективності МБРР і МАР у сфері сталого розвитку.
19. Механізм формування та розподілу МБРР і МАР фінансових ресурсів на цілі сталого розвитку.
20. Фінансування Світовим банком програм сталого розвитку.
21. Економічна складова сталого розвитку.
22. Економічний розвиток та економічне зростання.
23. Фактори економічного зростання і сталий розвиток.
24. Поняття людського розвитку, методи його вимірювання.
25. Рівень життя і людський розвиток.
26. Здоров'я, тривалість життя і людський розвиток.
27. Освіта і людський розвиток.
28. Людський розвиток і гендер.
29. Актуальність екологічно збалансованого розвитку
30. Глобальні екологічні проблеми людства.

СПИСОК ПИТАНЬ ПОТОЧНОГО КОНТРОЛЮ МОДУЛЬ 2

1. Складові глобальної системи фінансування сталого розвитку.
2. Джерела фінансування сталого розвитку.
3. Механізм мобілізації та розподілу національних фінансових ресурсів на цілі сталого розвитку.
4. Механізм мобілізації та розподілу міжнародних фінансових ресурсів на цілі сталого розвитку.
5. Механізм надання офіційної допомоги розвитку.
6. Країни-реципієнти офіційної допомоги розвитку (за переліком КСР ОЕСР).
7. Модернізація офіційної допомоги розвитку.
8. Основні способи надання офіційної допомоги розвитку.
9. Фінансування надання глобальних суспільних благ.
10. Механізм функціонування глобальної системи фінансування сталого розвитку.
11. «Декларація тисячоліття ООН».
12. Цілі розвитку тисячоліття в країнах, що розвиваються.
13. Виконання Цілей розвитку тисячоліття в країнах, що розвиваються.
14. Національне державне фінансування сталого розвитку в країнах, що розвиваються: тенденції та закономірності
15. Міжнародне державне фінансування сталого розвитку в країнах, що розвиваються
16. Політики США у сфері сталого розвитку.
17. Результати досягнення США Цілей розвитку тисячоліття.
18. Політики Японії у сфері сталого розвитку.
19. Результати досягнення Японією Цілей розвитку тисячоліття.
20. Політики країн-членів Європейського Союзу в сфері сталого розвитку.
21. Результати досягнення країнами-членами Європейського Союзу Цілей розвитку тисячоліття.
22. Політики США, Японії та країн Європейського Союзу в сфері надання зовнішньої допомоги на цілі сталого розвитку
23. Політики США в сфері надання зовнішньої допомоги на цілі сталого розвитку
24. Політики Японії в сфері надання зовнішньої допомоги на цілі сталого розвитку
25. Політики країн-членів Європейського Союзу в сфері надання зовнішньої допомоги на цілі сталого розвитку
26. Сталий розвиток в Україні: реалії та проблеми
27. Політики України в сфері досягнення сталого розвитку.
28. Виконання Україною Цілей розвитку тисячоліття.
29. Співробітництво України з Європейським Союзом у сфері сталого розвитку.
30. Співробітництво України зі Світовим банком у сфері сталого розвитку.

**ЧАСТИНА III.
МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ З ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ
СТУДЕНТІВ**

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1

СТАЛИЙ РОЗВИТОК: СУТНІСТЬ, СКЛАДОВІ, ПРИНЦИПИ

Тема 1. Глобалізаційні виклики та концептуальна сутність сталого розвитку

Завдання для самостійної роботи:

1. *Опрацюйте конспект лекцій та рекомендовану літературу.*
2. *Самостійно опрацюйте питання:*
 1. Еволюція концепції сталого розвитку та її сутність.
 2. Принципи сталого розвитку
3. *Підготуйте доповідь та її презентацію.*

Список рекомендованої літератури

Основна

1. Базилевич В. Д., Ильин В. В. Философия экономики. История. – Киев: Знання; Москва: Рыбари, 2011. – 927 с.
2. Вернадский В. И. Биосфера и ноосфера. – Москва: Наука, 1989. – 261 с.
3. Коммонер Б. Замыкающийся круг: природа, человек, технология. Гидрометеиздат. – Ленинград, 1974. – 278 с.
4. Сахаров А. Мир, прогресс, права человека: Статьи и выступления. – Ленинград: Советский писатель, 1990. – 128 с.
5. Сахаров А. Д. Мир через полвека. URL: http://www.sakharov-archive.ru/Raboty/Rabot_31.html.
6. Тейяр де Шарден, П. Феномен человека. – Москва, 1987. – 239 с.
7. Циолковский К. Э. «Идеальный строй жизни, (1917 год)» Журнал «Самообразование». – Москва, 1998. – 31 с.
8. Шумпетер Йозеф. Теория экономического развития. – Москва, 1982. – 455 с.
9. Reports to the Club of Rome. URL: <http://www.clubofrome.org/?cat=45>.
10. Rostow W. W. The Stages of Economic Growth: A Non-Communist Manifesto (Cambridge University Press, 1960). URL: <https://www.ou.edu/uschina/gries/articles/IntPol/Rostow.1960.Ch2.pdf>

Додаткова

1. Белорус О. Г. Глобальное устойчивое развитие: Монография / О. Г. Белорус, Ю. М. Мацейко. – Киев: КНЕУ, 2006. – 488 с.
2. Кононенко О.Ю. Актуальні проблеми сталого розвитку : навчально-методичний посібник / О.Ю.Кононенко. – К.: ДП «Прінт сервіс», 2016. – 109 с.
3. Сталий розвиток суспільства : навчальний посібник / авт.: А.Садовенко, Л.Масловська, В.Середа, Т.Тимочко. – 2 вид. – К.: 2011. – 392 с.

Тема 2. Інституціональне забезпечення ООН реалізації програм сталого розвитку

2.1. Еволюція інституціонально-правового забезпечення ООН у сфері сталого розвитку

Завдання для самостійної роботи:

- 1. Опрацюйте конспект лекцій та рекомендовану літературу.*
- 2. Самостійно опрацюйте питання :*
 1. Програма міжнародного економічного співробітництва «Декада розвитку».
 2. Міжнародна стратегія розвитку на друге Десятиріччя розвитку ООН.
 3. Міжнародна стратегія розвитку на третє Десятиріччя розвитку ООН.
 4. Міжнародна стратегія розвитку на четверте Десятиріччя розвитку ООН.
 5. Декларація тисячоліття ООН.
 6. Перетворення нашого світу: Порядок денний в області сталого розвитку на період до 2030 року: резолюція, ухвалена Генеральною Ассамблеєю ООН 25 вересня 2015 року
- 3. Підготуйте доповідь та її презентацію.*

Список рекомендованої літератури

Основна

1. Декларація тисячелеття ООН. URL: http://www.un.org/ru/documents/decl_conv/declarations/summitdecl.shtml
2. Международная стратегия развития на второе Десятилетие развития ООН: резолюция 2626 (XXV) ГА ООН от 24.10.1970 г. URL: http://www.un.org/ru/documents/decl_conv/conventions/decade2_devstrategy.shtml
3. Международная стратегия развития на третье Десятилетие развития ООН: резолюция 35/56 ГА от 05.12.1980 г. URL: http://www.un.org/ru/documents/decl_conv/conventions/dev_strategy_ch3ae.shtml.
4. Международная стратегия развития на четвертое Десятилетие развития ООН Принята резолюцией 45/199 Генеральной Ассамблеи от 21 декабря 1990 года. URL: http://www.un.org/ru/documents/decl_conv/conventions/dev_decade_strategy.shtml.
5. Преобразование нашего мира: Повестка дня в области устойчивого развития на период до 2030 года: Резолюция, принятая Генеральной Ассамблеей ООН 25 сентября 2015 года. URL: www.un.org.
6. Программа международного экономического сотрудничества «Декада развития». URL: <https://daccess-ods.un.org/TMP/1428526.93796158.html>.

2.2. Роль установ ООН у забезпеченні реалізації програм сталого розвитку

Завдання для самостійної роботи:

- 1. Опрацюйте конспект лекцій та рекомендовану літературу.*
- 2. Самостійно опрацюйте питання:*
 1. Діяльність Міжнародного банку реконструкції та розвитку, Міжнародної асоціації розвитку в сфері викорінення бідності та забезпечення добробуту країн, що розвиваються.
 2. Діяльність Програми розвитку ООН у сфері сталого розвитку.
 3. Співробітництво Провольчої та сільськогосподарської організації ООН і ЄС у сфері забезпечення продовольчої безпеки.
- 3. Підготуйте доповідь та її презентацію.*

Список рекомендованої літератури

Основна

1. Продовольча безпека і персоніфікація харчування: у пошуках балансу та ефективної системи управління: монографія/М-во освіти і науки України; О.Б.Чернега [та ред.]; наук. ред. О.Б. Чернега – Кривий Ріг: Видавець ФО-П Чернявський Д.О., 2015. – 256 с.

Інформаційні ресурси

1. Офіційний сайт Світового банку. URL: www.worldbank.org
2. Офіційний сайт Програми розвитку ООН. URL: <http://www.undp.org>.
3. Офіційний сайт Продовольчої та сільськогосподарської організації ООН. URL: <http://www.fao.org/>.

Тема 3. Економічна складова сталого розвитку

Завдання для самостійної роботи:

- 1. Опрацюйте конспект лекцій та рекомендовану літературу.*
- 2. Самостійно опрацюйте питання:*
 1. Економічний розвиток та економічне зростання.
 2. Фактори економічного зростання і сталий розвиток.
- 3. Підготуйте доповідь та її презентацію.*

Список рекомендованої літератури

Основна

1. Белорус О. Г. Глобальное устойчивое развитие: Монография / О. Г. Белорус, Ю.

- М. Мацейко. – Киев: КНЕУ, 2006. – 488 с.
2. Кононенко О.Ю. Актуальні проблеми сталого розвитку : навчально-методичний посібник / О.Ю.Кононенко. – К.: ДП «Прінт сервіс», 2016. – 109 с.
3. Сталий розвиток суспільства : навчальний посібник / авт.: А.Садовенко, Л.Масловська, В.Серета, Т.Тимочко. – 2 вид. – К.: 2011. – 392 с.
4. Наваретти Дж.Б., Спано М. Открытость, экономический рост и бедность. URL: <http://siteresources.worldbank.org/INTRANETTRADE/Resources/>.
5. Шумпетер Йозеф. Теория экономического развития. – Москва, 1982. – 455 с.

Додаткова

1. Глобалізація і безпека розвитку: монографія / О. Г. Білорус, Д. Г. Лукьяненко та ін.; Керівник авт. колективу і наук. ред. О. Г. Білорус. – Київ: КНЕУ, 2001. – 733 с.
2. Суспільний вектор сталого розвитку (питання теорії та практики): монографія / В. І. Куценко, В. П. Удовиченко, Я. В. Остафійчук та ін.; за наук. ред. В. І. Куценко. – Державна установа «Інститут економіки природокористування та сталого розвитку Національної академії наук України». – Чернігів: Видавець Лозовий В. М., 2013. – 336 с.
3. Soubbotina, Tatyana P., Sheram, Katherine A. 2000. Beyond Economic Growth: Meeting the Challenges of Global Development. WBI Learning Resources;. Washington, DC: World Bank. URL: <https://openknowledge.worldbank.org/handle/10986/15789>.

Тема 4. Соціальна складова сталого розвитку

Завдання для самостійної роботи:

1. *Опрацюйте конспект лекцій та рекомендовану літературу.*
2. *Самостійно опрацюйте питання:*
1. Здоров'я і тривалість життя людини.
 2. Соціальний захист.
 3. Освіта і людський розвиток.
 4. Людський розвиток і гендер.
3. *Підготуйте доповідь та її презентацію.*

Список рекомендованої літератури

Основна

1. Білорус О. Г. Глобальное устойчивое развитие: Монография / О. Г. Білорус, Ю. М. Мацейко. – Киев: КНЕУ, 2006. – 488 с.
2. Кононенко О.Ю. Актуальні проблеми сталого розвитку : навчально-методичний посібник / О.Ю.Кононенко. – К.: ДП «Прінт сервіс», 2016. – 109 с.
3. Сталий розвиток суспільства : навчальний посібник / авт.: А.Садовенко,

Л.Масловська, В.Середа, Т.Тимочко. – 2 вид. – К.: 2011. – 392 с.

4. Доклад о человеческом развитии (2010). Реальное богатство народов: пути к развитию человека. URL: <http://www.un.org/ru/development/hdr/2010/>.

Додаткова

1. Глобалізація і безпека розвитку: монографія / О. Г. Білорус, Д. Г. Лукьяненко та ін.; Керівник авт. колективу і наук. ред. О. Г. Білорус. – Київ: КНЕУ, 2001. – 733 с.

2. Суспільний вектор сталого розвитку (питання теорії та практики): монографія / В. І. Куценко, В. П. Удовиченко, Я. В. Остафійчук та ін.; за наук. ред. В. І. Куценко. – Державна установа «Інститут економіки природокористування та сталого розвитку Національної академії наук України». – Чернігів: Видавець Лозовий В. М., 2013. – 336 с.

Тема 5. Екологічна складова сталого розвитку

Завдання для самостійної роботи:

1. *Опрацюйте конспект лекцій та рекомендовану літературу.*

2. *Самостійно опрацюйте питання:*

1. Зміна клімату та її наслідки.

2. Захист, відновлення екосистем суші, раціональне управління лісами, боротьба з опустелюванням, припинення процесу деградації земель, втрати біологічного різноманіття.

3. Збереження і раціональне використання океанів, морів і морських ресурсів.

3. *Підготуйте доповідь та її презентацію.*

Список рекомендованої літератури

Основна

1. Білорус О. Г. Глобальное устойчивое развитие: Монография / О. Г. Белорус, Ю. М. Мацейко. – Киев: КНЕУ, 2006. – 488 с.

2. Кононенко О.Ю. Актуальні проблеми сталого розвитку : навчально-методичний посібник / О.Ю.Кононенко. – К.: ДП «Прінт сервіс», 2016. – 109 с.

3. Сталий розвиток суспільства : навчальний посібник / авт.: А.Садовенко, Л.Масловська, В.Середа, Т.Тимочко. – 2 вид. – К.: 2011. – 392 с.

Додаткова

1. Глобалізація і безпека розвитку: монографія / О. Г. Білорус, Д. Г. Лукьяненко та ін.; Керівник авт. колективу і наук. ред. О. Г. Білорус. – Київ: КНЕУ, 2001. – 733 с.

2. Суспільний вектор сталого розвитку (питання теорії та практики): монографія / В. І. Куценко, В. П. Удовиченко, Я. В. Остафійчук та ін.; за наук. ред. В. І. Куценко. – Державна установа «Інститут економіки природокористування та сталого розвитку Національної академії наук України». – Чернігів: Видавець Лозовий В. М., 2013. – 336 с.
3. Парижское соглашение (2015). URL: http://unfccc.int/files/meetings/paris_nov_2015/application/pdf/paris_agreement_russian_.pdf.
4. Рио-де-Жанейрская декларация по окружающей среде и развитию, принятая Конференцией ООН по окружающей среде и развитию, Рио-де-Жанейро, 3–14 июня 1992 г. URL: http://www.un.org/ru/documents/decl_conv/declarations/riodecl.
5. Environmental Sustainable Index. URL: <http://sedac.ciesin.org/data/collection/esi>.
6. 40. Living Planet Index. URL: <http://livingplanetindex.org/home/index>.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2.

РЕАЛІЗАЦІЯ ПОЛІТИКИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ В КРАЇНАХ СВІТУ

Тема 6. Механізм функціонування глобальної системи фінансування сталого розвитку

6.1. Складові глобальної системи фінансування сталого розвитку

Завдання для самостійної роботи:

1. *Опрацюйте конспект лекцій та рекомендовану літературу.*

2. *Самостійно опрацюйте питання:*

1. Суб'єкти, які беруть участь у фінансуванні сталого розвитку.

2. Сфери фінансування сталого розвитку.

3. Принципи фінансування сталого розвитку.

4. Кількісні та якісні показники фінансування сталого розвитку.

3. *Підготуйте доповідь та її презентацію.*

Список рекомендованої літератури

Основна

1. Кожухова Т.В. Формування та трансформація глобальної системи фінансування сталого розвитку: монографія / Т.В.Кожухова. – Кривий Ріг : Видавець ФОП Чернявський Д.О., 2017. – 336 с.

Додаткова

1. Аддис-Абебская программа действий третьей Международной конференции по финансированию развития: Резолюция, принятая Генеральной Ассамблеей 27.07.2015 г. URL: <http://www.un.org>
20. Монтеррейский консенсус Международной конференции по финансированию развития. URL: http://www.un.org/ru/documents/decl_conv/declarations/monterrey.shtml

6.2. Механізм мобілізації та розподілу національних і міжнародних фінансових ресурсів на цілі сталого розвитку

Завдання для самостійної роботи:

1. *Опрацюйте конспект лекцій та рекомендовану літературу.*
2. *Самостійно опрацюйте питання:*
 1. Джерела національних і міжнародних фінансових ресурсів, що використовуються з метою забезпечення сталого розвитку.
 2. Організація національного розподілу національних і міжнародних фінансових ресурсів на цілі сталого розвитку та контроль за їх використанням
3. *Підготуйте доповідь та її презентацію.*

Список рекомендованої літератури

Основна

1. Кожухова Т.В. Формування та трансформація глобальної системи фінансування сталого розвитку: монографія / Т.В.Кожухова. – Кривий Ріг : Видавець ФОП Чернявський Д.О., 2017. – 336 с.

Додаткова

1. Аддис-Абебская программа действий третьей Международной конференции по финансированию развития: Резолюция, принятая Генеральной Ассамблеей 27.07.2015 г. URL: <http://www.un.org>
20. Монтеррейский консенсус Международной конференции по финансированию развития. URL: http://www.un.org/ru/documents/decl_conv/declarations/monterrey.shtml

6.3. Офіційна допомога розвитку: сучасний стан і тенденції

Завдання для самостійної роботи:

- 1. Опрацюйте конспект лекцій та рекомендовану літературу.*
- 2. Самостійно опрацюйте питання:*
 1. Загальний механізм надання офіційної допомоги розвитку країнам, що розвиваються.
 2. Країни-реципієнти офіційної допомоги розвитку за переліком КСР ОЕСР.
 3. Основні канали надання офіційної допомоги розвитку.
 4. Основні способи надання офіційної допомоги розвитку.
- 3. Підготуйте доповідь та її презентацію.*

Список рекомендованої літератури

Основна

1. Кожухова Т.В. Формування та трансформація глобальної системи фінансування сталого розвитку: монографія / Т.В.Кожухова. – Кривий Ріг : Видавець ФОП Чернявський Д.О., 2017. – 336 с.
2. Кожухова Т.В. Офіційна допомога з метою розвитку: сучасний стан та тенденції /Т.В.Кожухова //Економічний аналіз : зб. наук. праць / Тернопільський національний економічний університет; редкол. : В. А. Дерій. – Тернопіль : Видавничо-поліграфічний центр Тернопільського національного економічного університету “Економічна думка”, 2015. – Том 22. – № 1. – С. 19-26.

Додаткова

1. Аддис-Абебская программа действий третьей Международной конференции по финансированию развития: Резолюция, принята Генеральной Ассамблеей 27.07.2015 г. URL: <http://www.un.org>
20. Монтеррейский консенсус Международной конференции по финансированию развития. URL: http://www.un.org/ru/documents/decl_conv/declarations/monterrey.shtml

6.4. Стратегічні заходи щодо підвищення ефективності фінансування сталого розвитку

Завдання для самостійної роботи:

- 1. Опрацюйте конспект лекцій та рекомендовану літературу для обговорення теоретичних питань теми на семінарському занятті.*
- 2. Самостійно опрацюйте питання:*
 1. Зміцнення потенціалу національних систем оподаткування.

2. Стимування незаконних фінансових потоків.
3. Забезпечення підзвітності урядів і відкритості державних даних.
4. Підвищення ефективності управління державними видатками, спрямованими на розвиток сільського господарства, водопостачання, санітарії та гігієни, охорони здоров'я, соціального захисту, освіти, охорони навколишнього середовища.

3. Підготуйте доповідь та її презентацію.

Список рекомендованої літератури

Основна

1. Кожухова Т.В. Формування та трансформація глобальної системи фінансування сталого розвитку: монографія / Т.В.Кожухова. – Кривий Ріг : Видавець ФОП Чернявський Д.О., 2017. – 336 с.

Додаткова

1. Аддис-Абебская программа действий третьей Международной конференции по финансированию развития: Резолюция, принятая Генеральной Ассамблеей 27.07.2015 г. URL: <http://www.un.org>
20. Монтеррейский консенсус Международной конференции по финансированию развития. URL: http://www.un.org/ru/documents/decl_conv/declarations/monterrey.shtml

Тема 7. Оцінка забезпечення сталого розвитку в країнах світу

7.1. Цілі розвитку тисячоліття в країнах, що розвиваються: досягнення та невиконані завдання

Завдання для самостійної роботи:

1. Опрацюйте конспект лекцій та рекомендовану літературу.
2. Самостійно опрацюйте питання:
 1. Ліквідація злиденності та голоду в країнах, що розвиваються.
 2. Забезпечення загальної початкової освіти в країнах, що розвиваються.
 3. Заохочення гендерної рівності в країнах, що розвиваються.
 4. Скорочення дитячої та материнської смертності в країнах, що розвиваються.
 5. Боротьба з захворюваннями в країнах, що розвиваються.
 7. Забезпечення екологічної стійкості в країнах, що розвиваються.
3. Підготуйте доповідь та її презентацію.

Список рекомендованої літератури

Основна

1. Цели развития тысячелетия: доклад ООН за 2015 г. URL: <http://www.un.org/ru/millenniumgoals/mdgreport2015.pdf>.
2. Millennium Development Goals, targets and indicators, 2015: statistical tables. URL: <https://mdgs.un.org/unsd/mdg/Resources/Static/Products/Progress2015/Statannex.pdf>.

Додаткова

1. Кожухова Т.В. Формування та трансформація глобальної системи фінансування сталого розвитку: монографія / Т.В.Кожухова. – Кривий Ріг : Видавець ФОП Чернявський Д.О., 2017. – 336 с.

Інформаційні ресурси

1. World Development Indicators. URL: <http://www.worldbank.org/>.

7.2. Зовнішня допомога країнам, що розвиваються

Завдання для самостійної роботи:

1. *Опрацюйте конспект лекцій та рекомендовану літературу.*
2. *Самостійно опрацюйте питання:*
 1. Роль зовнішньої допомоги в активізації зусиль у досягненні цілей сталого розвитку країнами, що розвиваються.
 2. Оцінка виконання цільових показників фінансування базових секторів сталого розвитку, встановлених на міжнародному та регіональному рівнях.
 3. Показники ефективності зовнішньої допомоги країнам, що розвиваються.
 4. Чинники підвищення ефективності надання зовнішньої допомоги країнам, що розвиваються.
3. *Підготуйте доповідь та її презентацію.*

Список рекомендованої літератури

Основна

1. Кожухова Т.В. Формування та трансформація глобальної системи фінансування сталого розвитку: монографія / Т.В.Кожухова. – Кривий Ріг : Видавець ФОП Чернявський Д.О., 2017. – 336 с.

Додаткова

1. Burnside C., Dollar D. Aid, Policies and Growth / The American Economic Review, Vol.90, No.4 (Sep., 2000). – P. 847–868.
2. Easterly W. Freedom versus Collectivism in Foreign Aid / Economic Freedom of the World: 2006 Annual Report. URL: <http://www.cato.org/>.
3. Radelet S., Clemens M., Bhavnani R. Aid and Growth Finance & Development. – September, 2005. – 45/3. – P. 16–20.

7.3. Політики високорозвинених країн світу в сфері досягнення сталого розвитку

Завдання для самостійної роботи:

1. *Опрацюйте конспект лекцій та рекомендовану літературу.*
2. *Самостійно опрацюйте питання:*
 1. Політики США в сфері досягнення Цілей розвитку тисячоліття.
 2. Політики Японії в сфері досягнення Цілей розвитку тисячоліття.
 3. Політики країн-членів Європейського Союзу в сфері досягнення Цілей розвитку тисячоліття.
 4. Національне державне фінансування програм сталого розвитку в США, Японії та країнах-членах Європейського Союзу.
3. *Підготуйте доповідь та її презентацію.*

Список рекомендованої літератури

Основна

1. Кожухова Т.В. Формування та трансформація глобальної системи фінансування сталого розвитку: монографія / Т.В.Кожухова. – Кривий Ріг : Видавець ФОП Чернявський Д.О., 2017. – 336 с.

Інформаційні ресурси

1. The U.S. Social Security Administration. URL: <https://www.ssa.gov/>
2. U.S. Department of Health & Human Services. URL: <http://www.hhs.gov/about/index.html>.
3. The Official U.S. Government Site for Medicare. URL: <https://www.medicare.gov/Glossary/m.html>
4. HHS Strategic Plan. URL: <http://www.hhs.gov/about/strategic-plan/index.html>.
5. Budget by Program Area. URL: <https://www.whitehouse.gov/omb>
6. The National Action Plan for Agenda 21. URL: <http://www.env.go.jp/en/earth/iec/agenda>
7. Environmental Protection Policy in Japan. URL: <http://www.env.go.jp/en/policy/plan/intro.html>

8. Initiatives for Sustainable Development Toward the 21st Century. URL: <http://www.mofa.go.jp/policy/economy/summit/1997/initiatives/initiatives.html>
9. EUROPE 2020: A strategy for smart, sustainable and inclusive growth. URL: <http://ec.europa.eu/eu2020>
10. Monitoring report of the EU Sustainable Development Strategy (2015). URL: <http://ec.europa.eu/eurostat/documents/3217494/6975281/KS-GT-15-001-EN-N.pdf>
11. Eurostat. URL: <http://ec.europa.eu/eurostat/statistics>
12. Eurostat Statistics Explained. URL: <http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php>

7.4. Міжнародні ініціативи з інноваційного фінансування сталого розвитку

Завдання для самостійної роботи:

1. *Опрацюйте конспект лекцій та рекомендовану літературу.*
2. *Самостійно опрацюйте питання:*
 1. Міжнародна ініціатива зі стягнення з міжнародної авіа індустрії зборів солідарності.
 2. Міжнародний фінансовий механізм для програми імунізації.
 3. Механізм авансових ринкових зобов'язань.
 4. Механізм списання заборгованості на охорону здоров'я.
3. *Підготуйте доповідь та її презентацію.*

Список рекомендованої літератури

Основна

1. Кожухова Т.В. Формування та трансформація глобальної системи фінансування сталого розвитку: монографія / Т.В.Кожухова. – Кривий Ріг : Видавець ФОП Чернявський Д.О., 2017. – 336 с.

Інформаційні ресурси

1. THE FRENCH FINANCIAL TRANSACTION TAX. URL: <https://cms.law/fr/FRA/Publication/The-French-financial-transaction-tax>
2. INNOVATIVE SOURCES OF FINANCING FOR DEVELOPMENT. URL: http://www.un.org/esa/ffd/wp-content/uploads/2012/03/2011esm_NGO1.pdf

Тема 8. Забезпечення сталого розвитку в Україні.

8.1. Сталий розвиток в Україні: реалії та проблеми

Завдання для самостійної роботи:

1. *Опрацюйте конспект лекцій та рекомендовану літературу для обговорення*

теоретичних питань теми на семінарському занятті.

2. *Самостійно опрацюйте питання:*

1. Ініціативи щодо впровадження концепції сталого розвитку в Україні.

2. Нормативно-правове забезпечення політик у сфері сталого розвитку в Україні.

3. Стратегія сталого розвитку «Україна-2020»

3. *Підготуйте доповідь та її презентацію.*

Список рекомендованої літератури

Основна

1. Стан виконання в Україні положень «Порядку денного на XXI століття» (2002—2012) / За ред. Руденко Л.Г. — К. : Академперіодика, 2014. — 359 с. http://www.idss.org.ua/monografii/2016_Stan_Vykonannya.pdf

2. Кожухова Т.В. Формування та трансформація глобальної системи фінансування сталого розвитку: монографія / Т.В.Кожухова. — Кривий Ріг : Видавець ФОП Чернявський Д.О., 2017. — 336 с.

Інформаційні ресурси

1. Офіційний сайт законодавства України. URL: www.zakon.rada.gov.ua

2. Про Стратегію сталого розвитку "Україна - 2020": Указ Президента України від 12.01.2015 № 5/2015. URL:<http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/5/2015>

8.2. Цілі розвитку тисячоліття: Україна

Завдання для самостійної роботи:

1. *Опрацюйте конспект лекцій та рекомендовану літературу.*

2. *Самостійно опрацюйте питання:*

1. Виконання Україною Цілей розвитку тисячоліття.

2. Національне державне фінансування програм сталого розвитку в Україні.

3. *Підготуйте доповідь та її презентацію.*

Інформаційні ресурси

1. Цілі розвитку тисячоліття: Україна – 2015 рік. URL: http://www.ua.undp.org/content/ukraine/uk/home/library/mdg/millennium_development_goals_ukraine_2014.html

2. Цілі розвитку тисячоліття Україна: 2000–2015 національна доповідь. URL: http://www.un.org.ua/images/stories/docs/2015_MDGs_Ukraine_Report_ukr.pdf

3. Центр соціально-економічних досліджень CASE Україна. URL: <http://cost.ua/budget/expenditure/>

8.3. Взаємодія України з міжнародними інститутами та установами ООН у сфері сталого розвитку

Завдання для самостійної роботи:

1. *Опрацюйте конспект лекцій та рекомендовану літературу.*
2. *Самостійно опрацюйте питання:*
 1. Співробітництво України з Світовим банком у сфері сталого розвитку.
 2. Україна – Програма розвитку ООН: Рамкова програма партнерства.
 3. Всесвітня продовольча програма ООН: надзвичайна допомога мирному населенню, що постраждало від конфлікту на сході України.
 4. Фінансування ЄС програм сталого розвитку в Україні.
3. *Підготуйте доповідь та її презентацію.*

Інформаційні ресурси

1. ВПП в Україні. URL: <http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/>
2. ПРООН в Україні. URL: <http://www.ua.undp.org/>
3. Рамкова програма партнерства Уряду України – ООН на 2012-2016 роки. URL: http://www.un.org.ua/images/stories/Ukraine-4.UN_Partnership_Framework_FINAL_UA.pdf
4. Стратегія партнерства МБРР і МФК з Україною на 2012-2016 рр. URL: <http://www-wds.worldbank.org/>
5. УГОДА ПРО АСОЦІАЦІЮ між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони від 27.06.2014 р. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/984_011

8.4. Удосконалення механізмів забезпечення сталого розвитку в Україні

Завдання для самостійної роботи:

1. *Опрацюйте конспект лекцій та рекомендовану літературу.*
2. *Самостійно опрацюйте питання:*
 1. Напрями удосконалення управління національними державними фінансовими ресурсами, спрямованими на досягнення цілей сталого розвитку в Україні.
 2. Заходи щодо підвищення ефективності мобілізації та використання зовнішньої допомоги в Україні.
 3. Удосконалення державного статистичного спостереження щодо залучення та використання міжнародних фінансових ресурсів на цілі сталого розвитку України.

3. Підготуйте доповідь та її презентацію.

Список рекомендованої літератури

Основна

1. Кожухова Т.В. Формування та трансформація глобальної системи фінансування сталого розвитку: монографія / Т.В.Кожухова. – Кривий Ріг : Видавець ФОП Чернявський Д.О., 2017. – 336 с.

Навчальне видання

*Кожухова Тетяна Валеріївна
Шерстюкова Карина Юріївна
Яковенко Юрій Вячеславович*

Кафедра економіки та міжнародних економічних відносин

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

СТАЛИЙ РОЗВИТОК

Формат 60x84/8. Ум. др. арк.

Донецький національний університет
економіки і торгівлі імені
Михайла Туган-Барановського
50042, Дніпропетровська обл.,
м.Кривий Ріг, вул. Курчатова, 13.
Свідоцтво суб'єкту видавничої
справи ДК № 4929 від 07.07.2015 р.